

2. místo v soutěži Nemesis,
Ceně Společnosti Agathy Christie za nejlepší detektivní povídku roku 2025

Už zase to slyší. Lehké zahvízdnutí. Po těle jí naskočí husí kůže. Už zas! Zmocňuje se jí panika. Rozhrne se křoví a... Anna se probouzí celá zpocená na vlastní posteli. Jsou čtyři hodiny ráno.

„Hele, Heleno, mně se o tom pískání už i zdá! Dneska mě ta noční můra vzbudila ve čtyři. Já to nedávám.“ „Prosím tě, to musí mít nějaké vysvětlení,“ uklidňovala svou kamarádku Helena. „Kudy vlastně na tom kole přesně jezdíš?“ „Vždyť víš, hlavně po cyklostezce. Vezmu to od domu přes sad, směrem k potoku, odtud nahoru do kopce k dětskému hřišti, pak k plovárně a zase po poli zpátky. Většinou to krátké hvízdnutí slyším tak pětkrát, sedmkrát za jednu jízdu. Během celé trasy. Pořád ten stejný zvuk jakoby krátké hvízdnutí na psa, ale žádní pejskaři tam nejsou. Navíc by každý přece hvízdal trochu jinak. A tohle zní pořád stejně.“ „No, je to divné,“ připustila Helena. „A nevrže ti něco na kole? Nebo nemáš takové pípání na mobilu?“ Anna kamarádku zpražila pohledem: „To není vrzání, ale písknutí na psa! Vždy odněkud ze strany z keřů. A mobil jsem prolezla skrz na skrz, tam nic takového nemám. A stejně to slyším jen při té ranní jízdě na kole.“ „Já tamtudy taky vcelku často běhám, ale nic jsem neslyšela, ale vlastně nosím sluchátka. No, nepíská ti třeba v uchu?“ snažila se pořád najít rozumné vysvětlení Helena. Anička protočila oči: „Ne! Ten zvuk jde z křoví a slyším ho jen, když jedu na kole.“ „Tak promiň, nó, ale mně už nic jiného nenapadá,“ pokrčila rameny Helena.

Helena však byla dobrá kamarádka, tak jí to nedalo a když si po práci šla zaběhat svou obvyklou trasu, nechala výjimečně svůj iPod doma. Běželo se jí sice hůř, na rytmus svých songů už byla při klusání zvyklá, ale zase bez sluchátek vnímala zvuky, které se k ní jinak přes hradbu jejích oblíbených odpalovaček Do It All Again, Training Season nebo For Life nedostaly. Slyšela štěbetání ptáků, kteří se chystali na kutě, v dálce řev motorky, na blízko zase šumění potoku a vítr rozeznívající listy na topolech a lipách. Taký to má něco

do sebe, usoudila a srovnala si tempo podle svého srdečního tepu. Jenže právě, když zahýbala kolem potoka, uslyšela písknutí na psa. Ohlédla se, kde uvidí některého z pejskařů, ale nikde nikdo. Přitom terén byl přehledný, za potokem pokosená louka, na březích jen úzký pás zeleně. „Co to je?“ blesklo jí hlavou, ale původ zvuku neviděla. Běžela dál. Odněkud z korun stromů zanařávaly svým nezaměnitelným skřehotem straky, přes cestičku přeběhla vyplašená koroptev. Klusala dál, teď to bylo do kopce, tak trochu zrychlila, aby ho měla brzy za sebou. Nahoře se vydýchovala. Na nedalekém hřišti byla na písku nějaká žena s malým dítětem a na houpačkách dvě puberťačky. Odsud to bylo asi dva kilometry po rovince, hlinitopísčité cesta lemovaná keři a stromy. Helena uběhla sotva třetinu, když se zapískání ozvalo znovu. Úplně stejné jako předtím. Krátké, ale výrazné. Zastavila se a rozhlížela se. Nikde nikdo. Začala mít strach, o něco víc než trochu. To ji někdo sleduje, nebo co?

Běžela dál až k plaveckým bazénům. Tady se to ozvalo znovu. Přehledný terén, nikde ani noha, natož člověk se psem. „Jsem blázen?“ zamumlala si pro sebe Helča, ale věděla, že ne. Vždyť to slyšela i Anna kvůli které si tuhle trasu dala nyní bez sluchátek. Byl tu ten pískací fantóm i předtím a jen ho neslyšela? Přejel jí mráz po zádech. Začalo se stmívat. Absolvovat stejnou trasu nebo se vracet oklikou po poli se jí samotné vůbec nechtělo. Sáhla po mobilu: „Zlato, můžeš mi přijít naproti k plovárně? Ne, nejsem zraněná. Já to to pak vysvětlím. Přijď rychle.“ Sedla si na lavičku před prázdnou vrátnicí plavečáku a čekala na manžela.

„No, nebyl rád, že ho vytahuju od fotbalu,“ přiznala pak Helena Anně druhý den, když se potkaly v obchodě a líčila jí, jak si přivolala raději manžela jako doprovod, „ale já měla dost strach. Tu trasu normálně běhám denně, ale teď to bylo jiné. Jako by tam byl nějaký přízrak.“ „Přesně,“ přikyvovala Anna: „Jenže, kdo to může být? A jaktože se tak rychle přemísťuje? Já, když jedu na kole, slyším to protivné hvízdnutí na různých místech. To by musel jet taky na kole, ale kudy?“ „Je to prostě divné, Libor mi říká, že strach má velké oči, ale já to slyšela zřetelně a nikde nebyl nikdo vidět. Takže být vidět nechce. Proč?“ „To je na tom právě to... děsivé,“ použila po krátké pomlce se zachvěním Anna.

Seděl jsem v hospodě u oroseného püllitru s čepovaným ležákem a vychutnával si ten vychlazený chmelový životabudič. Dnes byl opravdu horký den a byl jsem pořád v terénu. Tu ukradené nové kolo, tamhle se poprali

sousedí, onde zase zaběhnutý a znovu nalezený pes... Taková každodennost policisty na středně velkém městysu, která však v právě panujících tropických teplotách dávala zabrat. A tak jsem byl rád, že mám po službě a společnost mi dělá národní nápoj s teplotou tak o 20 stupňů nižší, než ukazuje teploměr za oknem. Uff, konečně klid.

Jenže klid netrval dlouho. Sotva jsem dvakrát usrkl z püllitru a stihl nakrojit utopence, přisedl si ke mně Libor Kroupů: „Ahoj Venco, můžu?“ No, řekněte na takovou otázku ne a budete mít na věky nálepku povýšeného orgána. Tak jsem jen přikývl. „Potřeboval bych s tebou o něčem mluvit.“ To mi bylo jasné, jen jsem doufal, že si to nebude žádat okamžité řešení. „O co jde?“ vybídl jsem ho, aby to vyklopil. „Je to možná taková blbost... Ale už nám to ňák přerůstá přes hlavu,“ ošíval se. „Tak mluv.“ „Asi ti to bude znít jako blbost – mně nejdřív taky, ale ženský tady už z toho blázněj a je potřeba to řešit, jako úředně.“

Zastříhal jsem ušima: „Nějaký exhibicionista?“ „Ne, on se naopak neukazuje. Je to takový místní fantóm.“ „A co tedy přesně dělá, Libore?“ „No, wwje to teď už taková lavina. Začalo to tím, že ho slyšela pískat Anna Venclovská, když jezdila na kole. Řekla to mojí ženě, ta běhá stejnou trasu, tak si Helča jednou nevzala sluchátka a taky to několikrát slyšela. Nikoho neviděly, jen slyšely. A jsou z toho docela vyplašený. Přidaly se k nim ještě další asi tři, takže se teď bojeje, to víš, ženský... Ale já to taky slyšel a neumím to vysvětlit.“ „A co přesně a kde jsi slyšel?“ „Je to jako takové krátké zahvízdání na psa. Já to slyšel třikrát s odstupem několika minut na poměrně dlouhé trase. Nikdo tam nebyl – prolezl jsem i křoví. A stejně by se tak rychle nemohl nikdo přemísťovat zároveň se mnou, aniž bych si ho nevšiml. Je to prostě divné a ženské mají strach tou trasou chodit.“ „Ale nikomu se nic nestalo?“ „To ne. Zatím. Ale jsou vystrašený a odmítají tamtudy chodit. Ani děcka samy nesměj. No, jako fakt je to divný. Mělo by se to vyšetřit,“ a podíval se na mě tak, že jsem pochopil, že tohle je jeden z těch úkolů, díky kterým může mezi místními získat buď věčnou slávu a respekt nebo naopak pohořet jak zapálený vích slámy. Hop nebo trop. V duchu jsem si povzdechl, ale nahlas přislíbil, že udělám, co bude v mých silách, abych tuhle záhadu fantoma vyřešil.

Druhý den jsem se v rámci vyšetřování případu pískacího fantóma zastavil v účtárně na radnici, kde pracovala Liborova Helena, i na poště, kde jsem zase vyzpovídal Aničku. Daly mi jména i dalších lidí, kteří to pískání v té oblasti taky slyšeli. Bylo jich už celkem kolem dvaceti. „Já se tam teď sama bojím chodit a běhat jsem začala na druhé straně vesnice,“ svěřila se Anna. „Nemám

z toho opravdu dobrý pocit. Kdo to jen může být? A proč to dělá?“ Na to jsem zatím neměl odpověď.

Moje další kroky pak vedly na zmíněnou trasu. Hvízdání tam podle svědků bylo slyšet v různou denní dobu, tak třeba zrovna na fantoma narazím i já a vyřeším tu záhadu rychle a bez ztráty kytičky.

Zatím jsem neměl žádnou vyšetřovací hypotézu. Ostatně, byl tohle vůbec nějaký případ, když se nic nestalo? Stál za tím nějaký recesista? Blázen? Nebo se všichni prostě mýlili, a to pískání mělo nějaké profánní vysvětlení? Strach má velké oči a ty mohou přehlédnout to, co by jinak uviděly.

Kráčel jsem podél potoku s familiárním názvem Bublavka směrem k dětskému hřišti a napínal uši, aby mi neunikl žádný lidskému uchu slyšitelný zvuk. Dlouho jsem nic zvláštního neregistroval, až když jsem míjel dětské pískoviště a houpačky na levoboku, uslyšel jsem slabé písknutí. Písknutí na psa. Ale žádného pejskaře jsem neviděl. Rozhlížel jsem se na všechny strany, terén byl přehledný, přesto jsem prolezl i nízká křoviska u potoka. Nic. Žádný člověk ani pes v dohledu. V dohledu... Náhle mi něco blesklo hlavou. V dohledu je přece něco jiného než v doslechu. Moje dcera má také psa, náramně šikovného křížence labradora a kolie, a přivolává ho vysokofrekvenční píšťalkou. Zvuk se nese do daleka, takže někde za kopcem může být v tuto dobu některý pejskař, pískat na psa a netušit, že ho tady máme za fantóma. A když ty píšťalky používá pejskařů víc, tak je i poměrně velká frekvence pískání v různou denní dobu. Připadal jsem si geniální. Tak to určitě bude. Každá záhada má své vysvětlení.

Vytáhl jsem mobil a zavolaal dceři. „No, tati, možné to je,“ připustila, když jsem jí vyličil svůj současný případ a co mě napadlo, „ale spíš než ta vysokofrekvenční, kterou většinou lidé moc neslyší, nějaká s velkým dosahem. Poptej se místních pejskařů, jaké píšťalky používají a budeš mít jasno.“ Nechtěl jsem se své myšlenky vzdát a zaměřil jsem se na obyvatele, kteří do této oblasti chodili venčit psy. Pejskaři jsou většinou provázaná komunita a tady tomu nebylo jinak. Takže od prvních tří oslovených jsem získal takřka identický seznam všech, kdo tady u nás vlastnili psa a chodili s ním na procházky k potoku a okolí. Vzhledem k té shodě se to dalo považovat za kompletní výčet. Figurovalo na něm sedmnáct jmen včetně mých tří informátorů.

Požádal jsem o spolupráci Annu Venclovskou, přece jen měla v uchu tu melodii nejvíce. A když jí skončila směna, vyrazili jsme společně za jednotlivými pejskaři. Ti vcelku ochotně pískali na své píšťalky, čtyři uvedli, že na své psi nepískají, jen volají a u pěti si policista napsal poznámku, že pískají, ale bez píšťalky. Byl to vcelku exaktní průzkum, ale očekávaný výsledek nepřinesl. Žádné z těch pískání a hvízdání, kterým jsme během odpoledne a večera naslouchali, neodpovídalo tomu, které se ozývalo na inkriminované trase.

Byl jsem rozmrzelý, myslel jsem, že už jsem tu záhadu rozlouskl a zatím jsem se nepohnul z místa, tedy obrazně řečeno, ve skutečnosti jsem kvůli řešení záhady pískacího fantóma našlapal více kilometrů než obvykle, jak mě neopomněla pochválit aplikace na mých chytrých hodinkách.

„Ale pivo si zasloužím,“ zhodnotil jsem své dnešní zásluhy a vyrazil směr Hospoda U Kavků. Byla blíž nádraží a na rozdíl od Jalovcové hospody na náměstí tolik nehrozilo, že mě zvědavci zasypou dotazy ohledně pokroku v případě Fantom. Scházeli se tu totiž spíš přespolňáci, protože ani v jedné ze dvou nejblížešších vesnic nebyla hospoda s čepovaným pivem, jen restaurace. Z nabídky jsem si objednal Proud a než mi ho stačili přinést, přisedl si ke mně chlápek z Březové Lhoty. Znali jsme se od vidění, věděl jsem o něm, že je nadšený turista a povoláním ajznboňák. „Zdravím prodlouženou ruku zákona,“ zahlaholil bodře a připlácl si svůj půllitr na tácek lákající konzumenty Proudů na zažití stavu beztlíže. „Zdravím, tak co České dráhy?“ „Ale,“ mávl rukou: „pořád stejné, výluka se protahuje do září, to zas bude modrá klientela brblat. Ale to není tak zajímavé, slyšel jsem, že teď děláš na fantomovi.“ Přikývl jsem, tady se nic neutajilo, zvlášť když do toho byli zapojení pejskaři, psa tady měla většina rodin. „A jak to jde?“ „Moc dobře ne,“ přiznal jsem: „je to takový zvláštní případ.“ „Možná bych ti mohl pomoci,“ usmál se a v očích mu zajiskřilo. „Ano, a jak?“ moc jsem si od toho nesliboval, můj spolusedící neměl psa a byl z Březovky. Co asi tak může vědět? Ajznboňák se ke mně naklonil: „Asi vím, kdo tady má takovou píšťalku...“ „Jo? A kdo?“ „Tak já teda doufám, že z toho nebude mít žádný malér. Nebude, že ne? Vždyť se nikomu nic nestalo.“ „Nestalo,“ potvrdil jsem a případnou hrozbu maléru nekomentoval. „Kdo to je?“ „Darek Krutinů, nevím, jestli ho znáš. Je od nás z Březovky, mladej kluk, má fenu německého ovčáka.“ „Neznám,“ zalovil jsem v paměti a pokrčil jsem rameny. Znamenalo to tedy, že Darek nejezdil nepřiměřenou rychlostí na motorce, ani se zatím s nikým neporval v hospodě. Takže na místní poměry asi vzornej kluk. „A jak to víš? Ty jsi slyšel toho

fantóma pískat?“ „Jasně,“ podivil se otázce: „Toho snad slyšeli už všichni, ne? Kdo neslyšel našeho fantóma, jako by nebyl,“ zasmál se své hláše. „My tam na něho chodíme jak na exkurzi.“ „A tobě tedy přijde, že to pískání se shoduje s píšťalkou, co má Darek?“ „Jasná věc, jinak bych s tím přece za četnictvem nechodil. Chtěl jsem se stavit zítra na stanici, ale když jsme se tu dneska tak pěkně sešli, tak to aspoň můžu vyřídit bez formalit a u plzničky.“ „A ptal ses Darka na to?“ „To ne, já ho jen dneska slyšel, jak pískal na nádraží na Argemu, to je ta jeho ovčice. Znělo to stejně jak od fantóma.“ „Tak děkuji. Promluví s ním. Kde ho najdu?“ „Bydlí s rodiči vedle pekařství.“

Podle mého informátora byla docela šance, že ho teď zastihnu doma, kdežto zítra asi zase až večer, protože jezdí do města na prázdninovou brigádu. Tak jsem dopil, zaplatil a vydal se pěší procházkou do Březovky. Lesem to bylo slabých dvacet minut, a to jsem s možnou vidinou vyřešení případu hodlal zdolat. Po zazvonění mi otevřel dveře Darek, takový střapatý, pihovatý kluk, maximálně šestnáct sedmnáct let. Občas jsem ho vídal, aniž bych znal jeho jméno, jak venčí psa. Vždycky mě přátelsky zdravil. Tentokrát mě pozdravil spíš překvapeně. „Dobrý den, hledáte rodiče? Stalo se něco?“ „Dobrý den, rád bych si promluvil s tebou, jestli máš chvíli čas.“ „Jo. O co jde?“ „Můžem se projít? Řekni rodičům, že se za chvíli vrátíš. A můžeš s sebou vzít i psa.“ Klučina poslušně zaplul dovnitř domu, za chvíli vyšel ven a za ním i jeho matka: „Dobrý den, pane strážmistře, provedl Darek něco? Nebo Argema?“ „Dobrý den, chci si s ním jen promluvit,“ usmál jsem se na ni místo odpovědi.

Vyšli jsme s Darkem před branku a vydali se k lesu, Argema před námi. „Víš, proč jsem za tebou přišel?“ „Ne.“ Zabočili jsme do březového hájku, nikdo tam nebyl, tak jsme si sedli na jednu z dřevěných laviček a fenka si způsobně sedla k nohám svého pána. „To je dobře vychovaný pes,“ ocenil jsem: „Jak na ni pískáš?“ Darek hlasitě hvízdнул před dva prsty. Argema zvedla hlavu a zastříhala ušima. „Dobře, a jakou máš píšťalku?“ Darek ji vylovil z kapsy: „Mám písknout?“ „Ano.“ Hvízdнул – a ano, bylo to ono. „Víš, proč se tě na to ptám?“ „Netuším,“ zavrtěl hlavou. „Ale určitě mi to řeknete.“ „Slyšel jsi, že se tady po okolí potuluje hvízdací fantom?“ Zakřenil se: „Slyšel. Každý o tom mluví, ale já myslím, že to je nesmysl.“ „Byl sis ho poslechnout?“ „Nebyl, na exkurzi na fantoma do městysu nemám kdy. Jezdím teď na brigádu, vracím se večer, ráno brzy vstávám.“ „A kam chodíváš Argemu venčit?“ „Většinou sem do lesa, nebo do Borku.“ „K plavečáku ne?“ „Ne, asi jsme tam párkrát byli, couráme různě po okolí, ale hlavně chodíme sem. Tady se Argema nejlíp

proběhne, je tu i agility hřiště. Navíc ona nemusí moc ostatní psy, tak se s ní spíš těm obvyklým pejskařským místům vyhýbáme, celá rodina.“ „A tuhle píšťalku používáš jen ty, nebo i někdo z rodiny?“ „Jen já, táta i máma mají tu vysokofrekvenční, já radši tuhle, potřebuju slyšet zvuk.“ „No, a co bys řekl na to, že tvá píšťalka má stejný zvuk jako ta od fantóma? A z celého okolí nikdo jiný další takovou nemá.“ Vykulil oči: „To jako vážně?“ „Ano.“ V tu chvíli mu to došlo: „Takže vy si myslíte, že jsem ten fantom já? To je blbost!“ „Nic takového neříkám, Darku. Jen jdu za touhle stopou.“ „Tak to tu píšťalku musí mít ještě někdo další, já fantóm nejsem. A tohle je slepá ulička,“ ohradil se příkře.

Věřil jsem mu, ale třeba tam nějaké pojítko bylo... „Kde jsi tu píšťalku koupil?“ „Dostal jsem ji před časem od rodičů, koupili mi ji na dovolené ve Francii.“ „A neslyšel jsi tu někdy podobné pískání? Zamysli se, moc by mi to pomohlo.“ Krátce zapřemýšlel, a pak zavrtěl hlavou: „To bych si asi všiml, právě mně přišlo dobré, že ji tady nikdo nemá, takže se Argema nemůže splést, kdo na ni píská. To jednou takhle na svoji píšťalku zapískal David Konrád a seběhli se mu z louky hned čtyři psi, protože jejich páníčkové používali stejné píšťalky.“ „A nenapadá tě, kdo by ten fantóm mohl být?“ „Vůbec ne, já o něm ani nijak nepřemýšlel, ani jsem k plovárně nešel, i když vím, že tam hodně lidí kvůli tomu chodí.“ „Co se dá dělat, tak kdyby tě něco napadlo, nebo kdybys u někoho slyšel tu stejnou melodii, jako má tvoje píšťalka, dej mi vědět.“ „Ano, spolehněte se.“

Takže jsem byl tam, kde předtím. Vrátil jsem se ke Kavkům a dal si ještě jeden Proud. U stolu zrovna přespolňáci probírali neobvyklé domácí mazlíčky – hroznýše (kdo si do své blízkosti dá dobrovolně škrtiče, a ještě se o něj stará), tchoře (jako by si někteří nevystačili s vlastním odérem), prasátka (dřív v chlívků, teď v obýváku na gauči), krkavce (vždyť to je proměněný Rumburak). Do této plodné debaty přišel hostinský s tácem piv a štamgast, který seděl naproti mně ho hned vtáhl do debaty: „Lojzo, vždyť vy máte doma taky nějakého toho krkavce, ne? Lábuse z Arabely.“ „Jakýho krkavce,“ ohradil se Lojza a stavěl püllitry před sedící osazenstvo. „Jsme Kavky, tak máme kavku, zachránili jsme ji jako mládě s poraněným křídlem. A Charlie je strašně chytřej pták. Ochočenej, hvízdá naše oblíbené šlágry, a chodí za námi jako pejsek. Nejlepší zvíře, co jsme kdy měli. Děti ho furt něco nového učeť.“ „No jo, to jsem někde čet, že tyhle ptáci jako krkavec a kavky, a ještě papoušci jsou jediná, kdo dokážou imitovat lidskou řeč,“ blýskl se svou vědomostí někdo další od stolu. Hostinský souhlasně pokýval hlavou, připsal čárky na lístečky a než odešel

k výčepu ještě dodal: „Nejen lidskou řeč, třeba náš Charlie se naučil i štěkat podle sousedovic Betyny a ještě zvonit jako náš zvonek u dveří. Náramnej borec,“ pochválil rodinnou kavku a zase odešel. Hovor se pak stočil na výsledky fotbalového zápasu z minulého víkendu, ale to jsem už neposlouchal, něco mě totiž napadlo. A potřeboval jsem si to ověřit.

Doma jsem zapnul počítač a pročítal jsem a studoval různé weby zaměřené na krkavcovité ptactvo; stal se ze mě na chvíli ornitolog amatér. A hned ráno jsem vyrazil s nově nabytými vědomostmi do terénu, ani jsem nemohl dospat. Zamířil jsem rovnou na trasu k plavečáku.

Připadal jsem si jak lovec na číhané. Sedl jsem si na lavičku u hřiště, rozhlédl se a několikrát jsem zapískal melodii Darekovy píšťalky. Nejdříve se nedělo nic. Tak jsem zahvízdal znovu. A najednou se jako ozvěna ozvalo z druhé strany hřiště totéž zapískání. Dobře jsem se díval a tentokrát jsem fantóma uviděl. Seděl na větvi v leskle šedočerném šatu a díval se zvědavě na mě. Kavka! Učenliví a inteligentní ptáci to jsou bezpochyby, ale řekl bych že i docela vtipálci.

Případ Fantóm jsem tímto slavně uzavřel a mezi místními jsem za něj sklídl velké uznání, i když nešlo o očekávané dopadení narušitele veřejného pořádku, nýbrž o několik krkavcovitých opeřenců. Ti někde v lese odposlechli melodii Darkovy píšťalky, asi se jim líbila víc než jiné, tak se ji naučili a jak létali všude možně po okolí, tak si ji pískali. Proto ta různá místa v různé časy. Kolik fantomu bylo celkem a proč je zaujala právě tahle melodie, jsem nezjistil. To však nebránilo v tom, aby se věhlas tohoto případu dostal až za hranice našeho okresu, aby mi zdejší obyvatelé objednávali orosené püllitry s pochvalným poplácáváním po zádech a aby náš městys a okolí nezachvátila dočasná vlna zájmu o ornitologii, o krkavcovité zvlášť. Prostě kavky rulez.